https://gospodarkainnowacje.pl

GOSPODARKA I INNOWACJE

LABORATORIUM WIEDZY Artur Borcuch

Volume: 61 | 2025

Economy and Innovation
ISSN: 2545-0573

For more information contact: editor@gospodarkainnowacje.pl

OFISER-O'QITUVCHINING PEDOGOGIK TEXNIKASI

Sarimsakov Sh. M
O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlari Kichik mutaxassislar tayyorlash markazi boshlig'ining qurol-aslaha bo'yicha o'rinbosari, mustaqil izlanuvchi podpolkovnik

ARTICLEINFO.

Kalit so'zlar: pedogogik, o'qituvchi, muntazzam, izlanuvchi, ta'lim, tarbiya, maqsad, yangilik, tizim.

Anatasiya

Ushbu maqolamda ofiser o'qituvchilar xozirgi zamonda qanday bo'lishi, nimalar ustidan ishlashi, ilmiy izlanishi hamda ularning sa'lbiy va ijobiy tomonlari bo'yicha qisqa ma'lumotlar keltirilgan.

http://www.gospodarkainnowacje.pl/ © 2025 LWAB.

Pedagogik texnika bu- ta'lim-tarbiya jarayonini aniq va samarali tashkil etish, zarur natijalarga erishish yo'lidagi usul va vositalar yig'indisidir [3; 41-43 b].

Zamonaviy pedagogik bu- ijodkor, tashabbuskor, izlanuvchi, axborot texnologiyalari ustasi, o'z ustida muntazzam shug'ullanuvchi, yangilikka intuluvchan va x.k.

PEDAGOGIK TEXNIKANING ASOSIY ELEMENTLARI

o'qituvchining o'z xulqini boshqarishi;

yuz ifodasi (mimika);

qo'l harakati (jestikulyasiya);

tana harakati (pantomimika);

imo-ishora;

o'z emosiyalarini boshqarish [4; 74-76 b].

PEDAGOGIK TEXNIKANING TARKIBIY QISMLARI

1. Pedagogning o'z xulqini, harakatlarini boshqara olish malakalari

o'z harakatlarini boshqarish (mimika, pantomimika);

his-hayajonlarini, kayfiyatini boshqarish;

his etish malakalarining rivojlanganligi (yuziga qarab bo'ysunuvchi kayfiyatini, his-hayajonlarini o'qish);

nutq texnikasi (nafas olish, ovozni to'g'ri qo'yish, diksiya va b.).

2. Shaxsga va jamoaga ta'sir eta olish malakalari

pedagogik o'qitish texnikasi;

talablarni qo'ya olish texnikasi;

intizomni tashkil eta olish texnikasi;

Copyright © 2025 All rights reserved International Journal for Gospodarka i Innowacje This work licensed under a Creative Commons Attribution 4.0

bo’ysunuvchilarda ertangi kunga ishonch hissini uyg’ota olish qobiliyati

kun tartibini tashkil eta olish texnikasi;

rag’batlantirish va jazolash choralarini to’g’ri qo’llay olish malakasi [5; 18-20 b].

YOSH PEDAGOGLAR KO’PINCHA YO’L QO’YADIGAN XATOLAR

bo’ysunuvchilar, ota-onalar, jamoatchilik vakillari bilan dildan suhbatlasha olmaslik, jahlini jilovlay olmaslik, o’zida bo’lgan ishonchsizlikni bostira olmaslik;

qaddini tutishdagi xatolik, ishonchsizlik, boshini egib turishi, qo’l harakatlaridagi najotsizlik;

ovozidagi kamchilik, monotonlik, nutqining jonsizligi, ifodali o’qish malakalarining rivojlanmaganligi, diksiyasining noaniqligi [2; 38-41 b].

PEDAGOGIK TEXNIKANING TARKIBIY QISMLARI

nutq texnikasi;

nafas texnikasi;

diksiya;

ritmika;

nutq tempi;

pedagogning tashqi qiyofasi;

pedagogning o’z qaddini tutishi;

mimika;

pantomimika.

PEDAGOGNING KASBIY SIFATLARI

ilmiy bilimlar tizimini shakllantira bilishi;

ilmiy va umumiy dunyoqarashini doimo kengaytira borishi;

o’z kasbining mashaqqatli va sharafli ekanini tushunishi;

o’z ustida doimiy ishlashga malaka va ko’nikma hosil qilishi;

kursantga psixologik-pedagogik tashxis qo’ya bilishi;

tashkilotchilik malakasiga ega bo’lishi;

ijodkor va tashabbuskor bo’lishi;

axborotlarni yig’a bilishi va tarqata olishi;

to’plagan tajriba va bilimlarini hayotda ishlata bilishi;

bilim olishga ehtiyojining kuchli bo’lishi;

kursantga nisbatan pedagogik talabchanlikka ega bo’lishi;

o’z kasbiga doimo fidoyi bo’lishi [1; 68-73 b].

O’QITUVCHINING O’ZIGA XOSLIGI

Ijobiy jihatlar

mashg’ulot vaqtida o’tirmaydi;

mashg’ulot vaqtida o’zini samimiy tutadi, hazil va yumordan o’rinli foydalanib turadi, tinglovchi

Copyright © 2025 All rights reserved International Journal for Gospodarka i Innowacje This work licensed under a Creative Commons Attribution 4.0

(kursant)larning erkin fikr bildirishiga imkon beradi;

tinglovchi (kursant)larning mashg'ulot davomida savollar berishini rag'batlantiradi;

tinglovchi (kursant)larning kayfiyatini, mashg'ulot vaqtidagi muhitni his etadi va nazorat qila oladi.

Salbiy jihatlar

mashg'ulotni o'tirgan holda o'tadi.

mashg'ulot vaqtida o'zini keragidan ortiq qattiqqo'l tutadi, hazil va yumorni yoqtirmaydi, fikrlar erkinligiga yo'l qo'ymaydi.

tinglovchi (kursant)larning savollar bilan murojaat qilishlarini yoqtirmaydi.

tinglovchi (kursant)larning kayfiyati va ruhiy muhit bilan hisoblashmaydi, hamma narsani o'ziga moslashtirishga intiladi.

Xulosa tariqasida xozirgi zamonaviy o'qituvchi-pedogogik ofiserlar o'z kasbini ustasi, zamonga boqib yoshlarni to'g'ri tarbiya qila oladigan hamda bilim orqasidan barchani ergashtira oladigan bo'lishi zamon talabidir.

Xozirgi kunda o'qtuvchi-pedogogiklarga yaratib berilgan sharoitlardan to'g'ri foydalanish hamda ilmiy izlanishlar olib borishni taqozo qilmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Karnegi D. Do'st orttirish va odamlarga ta'sir ko'rsatish to'g'risida. O'z-o'ziga ishonch hosil qilish va omma oldida so'zlash san'ati. Bezovtalikdan xalos bo'lish va yangi hayot boshlash sirlari. –T.: Yangi asr avlodi, 2013. – 720 b.
2. Muslimov N.A., Mutalipova M.J., Abdullayeva Q.M. Bo'lajak o'qituvchilarning kommunikativ kompetentligini shakllantirish texnologiyasi. Metodik qo'llanma. – T.: TDPU, 2014. – 68 b.
3. Pedagogika: 1000 ta savolga 1000 ta javob. Metodik qo'llanma. – T.: Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, 2012. –193 b.
4. Psixologik-pedagogik atamalar izohli lug'ati. – Toshkent: O'R Qurolli Kuchlari Akademiyasi, 2019 y. –116 b.
5. Satib-Aldiyev A. Muloqotni tashkil etishning psixologik-pedagogik shartlari. O'quv-metodik qo'llanma. – T.: TOUQBYu, 2012. – 39 b.

Copyright © 2025 All rights reserved International Journal for Gospodarka i Innowacje This work licensed under a Creative Commons Attribution 4.0